

27.4.2016

YHTEENVETO AM-2016-OHJELMALUONNOKSESTA ANNETUISTA MIELIPITEISTÄ

Luonnoksesta annettiin yhteensä 197 mielipidettä. Mielipiteitä toivottiin kolmesta tavoitekokonaisuudesta: asuinalueiden elinvoimaisuus, asuntokannan ja asuntorakentamisen kehittäminen sekä asukasrakenteen monipuolisuus. Mielipiteet annettiin Kerrokantasi -internetsivuilla (<https://kerrokantasi.hel.fi/asuminen>) tammi-helmikuussa 2016.

AM-ohjelmaluonnos sai myönteisiä kommentteja mm. tasapainoisuudesta. Kriittikkiä tuli vaikeaselkoisuudesta ja ympäröivästä sanavalinnoista. Kansantajuisia, selkeitä ja konkreettisia ilmauksia kaivattiin.

Mielipiteitä saatiin myös yleiskaavaehdotuksesta ja erityisesti Malmin lentokenttäalueen rakentamisesta. Tässä yhteenvedossa keskitytään AM-ohjelmaluonnoksesta annettuihin mielipiteisiin. Yhteenvedossa mielipiteet on ryhmitelty kolmen tavoitekokonaisuuden alle.

Asuinalueiden elinvoimaisuuden tavoitteista

Asuntorakentamisen lisäämistä sekä kannatettiin että vastustettiin. Asuinalueiden viihtyisyyden pelättiin heikentyvän tiivistettäessä. Lähi- luonnon ja vihervaluuden merkitystä korostettiin. Vaikeasti liikkuville sekä lapsille lähiluonnon kerrottiin olevan erityisen tärkeä. Myös lähipalveluja puolusti useampi mielipiteen antaja.

”Suurin haaste on tiivistää asumista ja nostaa samalla viihtyvyyttä”

”Helsinki on ollut esimerkillinen järkevyydessään vihervaluuden suhteen. Asiat täytyy ajatella kokonaisuutena. Tärkeät luontokohteet säilytetään ja monet puistot ja lähivirkistysalueet samoin, mutta tarvitsee kaikkia säilyttää vai olisiko niillä alueilla muutakin arvoa? Kuinka monta puistoa tarvitaan vierekkäin? Onko järkevämpää rakentaa lähimetsä asumisella, jolloin uudet asukkaat vahvistavat lähipalveluita ja joukkoliikenteen kannattavuutta vai pitäisikö rakentaa takametsät, kaukana kaikesta, kaupungin vyöryessä maaseudulle?”

Keskustaan toivottiin asuntoja myös tavallisille helsinkiläisille. Asuinalueiden eriytymistä pidettiin huolestuttavana asiana. Eriytymiseen esitettiin useammassa mielipiteessä lääkkeeksi ohjelman asuntotuotantotavoitteen nostamista. Riittävän asuntotuotannon todettiin myös estävän yhdyskuntarakenteen hajautumista. Purkavaa saneerausta esitettiin yhdessä mielipiteessä ratkaisuksi ainakin kaupungin omien vuokra-asuntokohteiden tiivistämiseen ja tehokkuuden nostamiseen. Kaupunkia toivottiin useissa mielipiteissä myös rakennettavan keskeisiltä sijainneilta kohti reuna-alueita. Esimerkiksi Östersundomin rakentamista ei pidetty realistisena lähitulevaisuudessa.

27.4.2016

"Erytymisen tärkeänä tavoitteena pidän eriytymisen estämistä. Kuitenkin etenkin ohjelmaluonnoksessa asetetut määrälliset tavoitteet ovat aivan riittämättömiä eriytymisen ja yhdyskuntarakenteen hajautumisen estämiseksi sekä nimenomaan Helsinkiin kohdistuvaan asuntojen kysyntään vastaamiseksi."

"Mitä tulee eriytymisen estämiseen, kysyntään vastaamiseen ja yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, olisi ohjelmassa nähdäkseni syytä erityisesti painottaa tuotannon kohdistamista painottaen sijainniltaan keskeisiä, vetovoimaisia alueita, jolloin myös taloudelliset tavoitteet tulevat paremmin täytetyiksi."

Autopaikattomuuden ja vähäautopaikkaisuuden edistäminen herätti mielipiteiden antajissa enimmäkseen vastustusta. Autoa tarvitaan etenkin lapsiperheissä, ikäihmisten asioiden hoidossa ja kantakaupungin ulkopuolella, mutta myös kantakaupungissa. Autoilun kohteiksi mainittiin mm. harrastukset, mökkimatkat ja kaupassa käynti. Saavutettavuus puhutti mielipiteiden antajien keskuudessa paljon. Joukkoliikennettä kannatettiin, jos se vain toimisi paremmin ja olisi kilpailukykyinen vaihtoehto yksityisautoilulle.

"Kauppakassin kantaminen pitkän matkan takaa bussilla ei onnistu huonokuntoisilta eikä vanhuksilta. Omaa autoa tarvitaan."

"Autopaikkanormia tulisi edelleen kohtuullistaa ja asuntojen ja autopaikkojen hinta erottaa toisistaan. Kaikki tarvitsevat asuntoa mutta alle puolet helsinkiläisistä autoa."

Täydennysrakentaminen jakoi vastaajien keskuudessa mielipiteitä. Täydennysrakentamista kannatettiin, koska sen nähtiin mm. parantavan palveluja. Täydennysrakentamisen vastustajat olivat huolissaan mm. lähi- luonnon vähentymisestä. Eräs vastaaja olisi kaivannut täsmällisempää kuvausta, mitä täydennysrakentamisella ohjelmassa tarkoitetaan. Taloyhtiöille, myös vuokratonteilla sijaitseville, toivottiin taloudellisia kannustimia täydennysrakentamiseen.

"Täydennysrakentaminen on kannatettavaa. Siinä pitäisi pyrkiä niin suuriin väestön lisäyksiin, että se näkyy asukkaiden palveluissa. Muuten näkyvät vain rakentamisen haitat. Pitää myös harkita tapauskohtaisesti talojen purkamista, jos se edistää tiivistämistä."

"Täydennysrakentamista pitäisi suosia entistä enemmän. Varsinkin olemassa oleville viheralueille ja virkistysalueille, kuten keskuspuiston laitamille rakentaminen ei mielestäni takaa asuinalueiden elinvoimaisuutta ja viihtyvyyttä vaan parempi ratkaisu olisi tiivistää rakentamista niillä alueilla jossa sitä on jo olemassa."

Lähipalveluista oltiin yleisesti ottaen useissa mielipiteissä huolissaan. Suunnitteilla ja rakenteilla olevien kauppakeskusten pelättiin heikentä-

27.4.2016

vän asuinalueiden palveluja. Ostareiden uudistamista toivottiin muutamassa mielipiteessä, samoin kivijalkaliiketilvoja. Kaikenlaista elämää, erityisesti rannoille, toivottiin, ja monipuolista kaupunkikulttuuria.

"Asuinalueiden pitäminen elinvoimaisena on kannatettava tavoite, mutta samalla huomattava haaste. Asuinalue on elinvoimainen silloin, kun siellä on monipuolinen tarjonta myös kaupallisia palveluita, joiden elinehtona on riittävä käyttäjävolyyymi. Mikäli rakentamistrendi edelleen suosii kauppakeskuksia, ovat kävelymatkan päässä olevat lähipalvelut tulevaisuuden Helsingissä turvattuna vain tiiveimmässä kantakaupungissa."

"Joka paikkaan on ehdottomasti rakennettava erilaisia kohtaamistiloja tai -paikkoja. Ne luovat synergiaa kaupunkielämään. Erilaisten ihmisten kohtaaminen saattaa johtaa innovaatioihin."

Asuntokannan ja asuntorakentamisen kehittämisen tavoitteista

Asuntokannalta ja rakentamiselta toivottiin mielipiteissä erityisesti monipuolisuutta ja innovatiivisuutta. Asuntokannalta toivottiin muuntojoustavuutta esimerkiksi usean sukupolven asumiseen yhdessä. Toimisto- ja liiketilojen nykyistä joustavampaa ja helpompaa tapaa muuttaa asumiskäyttöön kannatettiin monissa mielipiteissä. Helsinkiä verrattiin kansainvälisiin esimerkkeihin, joissa asuntokannan monipuolinen ja joustava käyttö on sallitumpaa. Sekoittunutta kaupunkirakennetta, jossa asuminen ja työpaikat sijaitsevat lähekkäin, kannatettiin muutamassa mielipiteessä.

"Miten tämä voi olla Suomessa (Helsingissä) niin vaikeaa ja monimutkaista, kun maailmassa tyhjät tilat otetaan innovatiivisesti ja joustavasti parempaan käyttöön, ja saadaan luotua vaihtelevaa ja rikasta, monimuotoista ja asukkaista lähtevää asumiskulttuuria! Asukaslähtöinen, paikan henkeä kunnioittava elävä toiminta ja uudenlaiset aloitteet kunniaan."

"Jollain konstilla pitäisi myös saada enemmän vaihtelua uudisrakentamisen huoneistotyyppeihin. Saman asuinpinta-alan voi käyttää monin eri tavoin eri käyttäjäryhmiä palvellen. Tuntuu, että asuntosuunnittelussa mennään rakentajien kulloistenkin trendien mukaan. Nyt mainostetaan huoneluvun ahtamista entistä pienempään tilaan, mutta päinvastastakin tarvitaan: isompia yksioita ja kaksioita yksineläjien ja pariskuntien käyttöön."

Nykyistä korkeampaa rakentamista kannatettiin useissa mielipiteissä. Myös asumisen hinta puhutti jonkin verran.

"Helsinkiin tarvitaan asuntoja kokoajan lisää, mutta lisää tilaa ei ole tarpeeksi. Kerroskorkeuksia pitää korottaa ja rakentaa entistä korkeampia kerrostaloja ja tornitaloja."

27.4.2016

"Asuntorakentamisen tärkein tehtävä on alentaa asumisen kustannuksia. Helsingissä tarvitaan etenkin kohtuuhintaista vuokra-asumista. Uusien asuntojen sijainnilla ei ole niin suurta merkitystä kuin kustannustason alentamisella."

Toisaalta pientalorakentamista ja asumista puolustettiin useassa mielipiteessä. Uudistuotannon painottuessa kerrostaloihin pelätään pientalorakentamisen mahdollisuuksien kaventuvan Helsingissä. Ryhmärakentamista kannatettiin useissa mielipiteissä. Myös esteettömyyttä toivottiin muutamassa mielipiteessä. Kaupungin hissiavustuksen nostoa ehdotti yksi asukas.

"Eryteisesti ryhmärakentamisella luodaan uusia mahdollisuuksia rakentaa edullisemmin uusia asuntoja. On vaihtoehto grynderiliiketoiminnalle ja mahdollisuus rakentaa sellaisia asuntoja, joita tulevat asukkaat haluavat."

"Esteettömyys pitäisi ottaa huomioon kaikessa rakentamisessa, ei vain hissien tekemisessä. Talot pitäisi tehdä siten, että kulku sisään ja ulos, myös esimerkiksi roskiksille ja kellareihin on esteetön. Talon edessä pitäisi olla tilaa huolto- ja jakeluliikenteelle. Sateen ja lumen varalta pitäisi olla katoksia sisäänkäyntien yhteydessä. Tämä hyödyttää kaikkia asukkaita ja jakelufirmoja. Esteettömyys ei ole vain vanhusten ja vammaisten asia."

Asukasrakenteen monipuolisuudesta

Monipuolista asukasrakennetta kannatettiin mielipiteissä. Lapsiperheet nähtiin arvokkaina kaupungin monipuolisen asukasrakenteen kannalta. Perheasuntojen osuuden kasvattamista ei kuitenkaan kannatettu väestörakenteeseen viitaten. Asumisen hinta koettiin useissa mielipiteissä liian korkeana lapsiperheille.

"Asunnon sopivuus lapsiperheelle ei ensisijaisesti riipu huoneiden lukumäärästä, vaan ennen kaikkea hinnasta."

Nuorten asumismahdollisuuksista oltiin erityisen huolissaan. Useissa mielipiteissä todettiin nuorten itsenäistymisen olevan vaikeaa asuntomarkkinatilanteen vuoksi. Kohtuuhintaisia pieniä vuokra-asuntoja on vastaajien mukaan kysyntään nähden liian vähän tarjolla.

"Vanhempien luota muuttaminen on taloudellisesti liian hankalaa liian monille nuorille. Tulevaisuusnäkyvät asumiseen pääkaupunkiseudulla ovat vaikeat nuorille. Miten nuoren asumispolkua voisi tukea niin, että tulevaisuuden rakentaminen on mahdollista omin voimin? Nuorille erityistukea asunnon hankkimiseen, vuokraamiseen elämän osana eikä vain soten palveluna."

"Asuntorakentamisella on pyrittävä ratkaisemaan asuntopulan ongelmia rakentamalla paljon erityisesti pieniä asuntoja palveluiden ja keskustan

27.4.2016

läheisyyteen. Pienistä asunnoista on Helsingissä huutava pula ja se tulee jatkossa vain lisääntymään. Asuntojen hintojen kurissapitoon paras ratkaisu on rakentaa paljon pieniä asuntoja. Myös pieniä kaupungin asuntoja tulisi rakentaa entistä enemmän, kuten kiireellisten asunnon hakijoiden perhekokojen jakautumisesta voidaan päätellä.”

Myös opiskelija-asuntoja toivottiin lisää muutamassa mielipiteessä. Helsingin todettiin olevan opiskelijakaupunki eikä pulan opiskelija-asunnoista katsottu tukevan sitä. Opiskelija-asuntojen määrälliset tavoitteet ehdotettiin erotettavaksi nuoriasuntojen tavoitteesta ohjelmassa.

Ikäihmisille toivottiin yhteisöllisiä asumisratkaisuja eri asumisen hallintamuotoihin. Ikäihmisillä liikkuminen usein vaikeutuu ja silloin kotia lähellä olevat yhteiset tilat ja kohtaamispaikat muodostuvat tärkeiksi, todettiin eräässä mielipiteessä. Myös monisukupolviasumista ja siihen soveltuvia ratkaisuja kannatettiin useammassa lausunnossa. Ylipäätään ikäihmisten asumiseen ja esteettömyyteen toivottiin kiinnitettävän ohjelmassa lisää huomiota, onhan yli 65-vuotiaita viidenes kaupungin asukkaista.

”Viidesosa asukkaista on yli 65-vuotiaita, joten ikäihmisten asumiseen on kiinnitettävä lisää huomiota. Seniori-kansalaiset haluavat asua omassa kodissaan, mutta miten se tehdään turvalliseksi, viihtyisäksi, saadaan palvelut lähellä käyttäjiä ja toteutetaan elinkaarimalli?”

”Esteettömyys kaikessa uudis- ja korjausrakentamisessa yhdeksi keskeiseksi prioriteetiksi. Kenelle tahansa voi milloin tahansa tulla tilanne jossa elämä muuttuu niin että entinen, mahdollisesti esteellinen asumismuoto ei ole toimiva. Joustavuus ja muunneltavuus tilaratkaisussa ovat tätä päivää.”

Vieraskielisten asumista kommentoitiin useassa lausunnossa. Vieraskielisen väestön todettiin olevan heterogeeninen, ja mm. asumisneuvontaa ja muita kotoutumista edistäviä asumisen palveluja toivottiin lisää.

”Luonnoksessa vieraskielinen väestö on otettu huomioon erillisenä ryhmänä, vaikka käytännössä vieraskieliset kuuluvat kaikkiin ryhmiin: lapsiperheistä vanhuksiin. Taustallani on ajatus yhteisestä asumisesta paikallisella tasolla, jossa neuvontaa ja tukea tarvitsee sekä vieraskielinen, että kotimaisia kieliä puhuva asukas - näin syntyisi eheä lähiympäristö jokaisen helsinkiläisen kodin ympärillä.”

Lopuksi

Kuntalaispalautteessa korostui moniäänisyys. Ohjelmaluonnoksen tavoitteet herättivät sekä kannatusta että vastustusta. Aukkaiden mielipiteet on huomioitu ohjelmaehdotuksen laadinnassa arvokkaana palautteena. Mielipiteet ovat vahvistaneet käsitystä monipuolisen asuntorakentamisen ja asuntokannan tarpeesta sekä tukeneet joidenkin tekstitydennysten lisäämistä ohjelmaan.